

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในการจราจรทางบกนั้น เกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุด้วยกัน จากสถิติของกรมทางหลวง พบว่า สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุทางหลวงมากที่สุด คือการขับรถเร็ว รองลงมาคือการขับรถระยะกระชั้นชิด อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในการจราจรทางบกนั้น มักเกิดขึ้นจากสาเหตุที่สำคัญ 3 ประการดังนี้

1. บุคคล

2. สิ่งแวดล้อม

3. กฎหมาย

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

1. บุคคล

สาเหตุเกิดจากผู้ขับขี่ยานพาหนะ ผู้โดยสาร คนเดินทาง หรือ สัตว์เลี้ยงต่าง ๆ ซึ่งมีสาเหตุดังนี้

1. สาเหตุจากผู้ขับขี่ยานพาหนะ

1.1 มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย เช่น ร่างกายอ่อนเพลีย ง่วงนอน หรือหลับใน สุขภาพไม่ดี มีโรคประจำตัว โรคลมชัก ตาบอดสี ตาพร่า น้ำตาล ในเลือดต่ำ

1.2 มีความบกพร่องทางจิตใจและอารมณ์ เช่น มีความกั๊กกุ่มใจ วิตกกังวล อารมณ์หงุดหงิด ฉุนเฉียว มีความตึงเครียดทางอารมณ์

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

1.3 ขาดความรู้ความชำนาญ และประสบการณ์ในการใช้ถนน เช่น ขาดความรู้เรื่องความเร็วกับรถ คาดคะเนความเร็ว หรือระยะเวลาทางไม่ถูกต้อง ไม่มีความรู้ความชำนาญ ในเรื่องลักษณะของยานพาหนะที่ใช้ขับ ไม่รู้กฎจราจร เป็นต้น

1.4 ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับ เช่น ขับรถเร็ว ขับรถตัดหน้ารถอื่น ระยะเวลากระชั้นชิด ขับรถล้ำช่องทางเดินรถ ขับรถแซงซ้าย หรือแซงขวาในที่คับขัน ขับรถตามหลังคนอื่นอย่างกระชั้นชิด ฝ่าฝืนป้ายหยุดขณะออกจากทางร่วม ขับรถย้อนศรทางเดินรถ ขับรถฝ่าฝืนเครื่องหมายจราจร หยุดรถโดยกระชั้นชิด ฯลฯ

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

1.5 **ไม่รู้จักรักษาตนเอง** เช่น ขับรถด้วยความประมาท ขาดความระมัดระวัง ความเร่งรีบในการเดินทาง เสพยากระตุ้นประสาท ดื่มสุราขณะขับรถ ฯลฯ สำหรับเรื่องการดื่มสุรานั้น จากสถิติของสถาบันนิติเวชวิทยา กรมตำรวจ ปี พ.ศ. 2532 พบว่าผู้เสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุจากการจราจร มีประวัติการดื่มสุราจำนวน 288 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 77.12

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

2. สาเหตุจากผู้โดยสาร คนเดินเท้า หรือสัตว์เลี้ยง

2.1 การขาดความระมัดระวัง เช่น ผู้โดยสารขึ้นหรือลงรถโดยไม่ระมัดระวัง ในการปิด-เปิดประตูรถ เดินถนนโดยไม่ระมัดระวัง ขาดยานวิ่งตัดหน้ารถ การวิ่งเล่นบนถนน สิ้นหกล้ม ลังเลใจในการข้ามถนน ฯลฯ

2.2 การไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร เช่น ห้อยโหนรถโดยสารรถประจำทาง ไม่ขึ้นหรือลงขณะรถหยุด หรือที่ป้ายจอด ไม่ข้ามถนนตรงทางข้าม, สัญญาณ หรือสะพานลอย ไม่เดินถนนตามบาทวิถีหรือทางเท้า

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

2.3 ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เช่น ข้ามถนนโดยออกจากหน้า หรือท้ายรถขณะที่รถยังจอดอยู่ สัตว์เลี้ยงเดินข้ามถนนหรือวิ่งตัดหน้ารถ ฯลฯ

2.4 ความไม่สมบูรณ์ของร่างกายและจิตใจ เช่น สภาพร่างกายที่อ่อนเพลียการดื่มสุราขณะเดินทาง เป็นต้น

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

2. สิ่งแวดล้อม

สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม ที่เป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ ได้แก่ สภาพของรถ สภาพถนนและดินฟ้าอากาศ

1. สาเหตุจากสภาพของรถ

1.1 ยางระเบิดหรือยางแตก ทำให้รถเสียการทรงตัว พลิกคว่ำได้ง่าย โดยเฉพาะรถที่กำลังแล่นด้วยความเร็วสูง และถนนลื่น

1.2 เบรกแตก เบรกลื่น ทำให้รถไม่สามารถหยุดหรือชะลอความเร็วลงได้ตามความต้องการ

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

1.3 **เพลาลูกหรือเพลาชาด** ทำให้รถหมดกำลังในการขับเคลื่อน รถจะไม่แล่น แม้ว่าจะเหยียบคันเร่งอย่างไรก็ตาม ทำให้ยากแก่การควบคุมความเร็ว และง่ายต่อการเกิดอุบัติเหตุ

1.4 **คันส่งหลุด** ทำให้พวงมาลัยใช้การไม่ได้ ไม่สามารถควบคุมรถได้

1.5 **อุปกรณ์ประจำรถชำรุดหรือขัดข้อง** เช่น ไม่มีไฟหน้า-หลัง ไฟใหญ่มีข้างเดียว หรือไม่มีเลย ไฟเลี้ยวชำรุด ไม่ได้ซ่อมแซมหรือแก้ไข พวงมาลัยสั่นขณะขับ เป็นต้น

1.6 **การเปลี่ยนแปลงสภาพรถ** เช่น การเพิ่มแรงเครื่อง ทำให้ผู้ขับขี่เกิดความคะนองและขับเร็ว การแปลงสภาพรถตามความพอใจ โดยไม่คำนึงถึงสภาพรถที่ได้รับการออกแบบมา

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

2. สาเหตุจากบริเวณที่เกิดอุบัติเหตุ สภาพถนนและสภาพแสงสว่าง

2.1 บริเวณที่เกิดอุบัติเหตุ ได้แก่ ทางแยก ทางโค้ง ทางตรง ทางเบี่ยง สะพาน วงเวียน ทางตัดทางรถไฟ ทางลาดชัน/เนินเขา ทางเข้าออกทางด่วน ทางเชื่อมโยงทางแยก ทางเชื่อมอาคารที่พักอาศัย ฯลฯ ซึ่งบริเวณที่มักเกิดเหตุบ่อยที่สุดคือ ทางตรง โดยสภาพเส้นที่ตีเรียบ มักทำให้ผู้ขับขี่ขาดความระมัดระวังและขับรถด้วยความเร็วสูง นอกจากนี้จะพบว่าถนน 3 ช่องทางจะเกิดอุบัติเหตุมากกว่าถนน 2 ช่องทาง และถนน 4 ช่องทาง และถนนสี่แยกจะอันตรายกว่าสามแยก

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

2.2 สภาพถนนที่เป็นหลุมเป็นบ่อ มีโคลนตม มีเครื่องกีดขวางมาก ๆ หรือถนนที่แคบ ถนนที่ลื่น มีส่วนทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้

2.3 สภาพแสงสว่างบนถนน เช่น แสงสว่างที่ส่องจากรถคันที่สวนมาโดยการเปิดไฟสูงและมีความสว่างสูง ทำให้ตามัวมองไม่ชัดเจน หรือไม่มีไฟส่องสัญญาณทางแยก บนท้องถนนมืดไม่มีไฟฟ้า ไม่มีแสงสว่าง ทำให้มองไม่เห็นทาง หรือมองไกลไม่ได้ ย่อมเป็นอันตรายต่อการขับรถ อย่างไรก็ตามแสงสว่างในเวลากลางวัน หรือความสว่างของ ถนนก็มักทำให้เกิดอุบัติเหตุสูงกว่าเวลากลางคืน แต่ความรุนแรงจะเกิดในเวลากลางคืนมากกว่า

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

จะเลือกใช้
หลอดไฟเพื่อถนน
อย่างไรดี?

การเลือกหลอดไฟเพื่อให้เหมาะกับการ
ใช้งานนั้น แน่นอนว่าตนเองต้องทราบ
เสียก่อนว่า หลอดไฟนั้นมีเอาไว้เพื่ออะไร
และลำดับเรื่องความสำคัญได้เสียก่อนว่า
จะให้อะไรเป็นประเด็นที่สำคัญ

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

3. สาเหตุจากดินฟ้าอากาศ

3.1 ฝนตกหนัก น้ำท่วม ทำให้ถนนเป็นหลุมเป็นบ่อ เป็นหล่มโคลน ถนนลื่น ทำให้รถตกถนน พลิกคว่ำ

3.2 การเกิดพายุหรือหมอกลงจัด ทำให้มีควันปกคลุมมองไม่เห็นทาง เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

3.3 พายุหิมะ ในต่างประเทศอาจมีพายุหิมะ ทำให้ถนนลื่นมองไม่เห็นทาง

3.4 สภาพดินฟ้าอากาศที่ดี อุบัติเหตุมักเกิดจากสภาพดินฟ้าอากาศที่ดีเสมอ ทั้งนี้เพราะผู้ขับขี่ขับรถด้วยความเร็วสูง และขาดความระมัดระวังอันตราย

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

3. กฎหมาย

สาเหตุจากกฎหมาย กฎหมายมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุ ดังนี้

1. การขาดการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนทุกคนทราบ กฎระเบียบ ข้อบังคับ และบทลงโทษ ในการฝ่าฝืนกฎต่าง ๆ ทำให้ประชาชน ขาดจิตสำนึกและฝ่าฝืนกฎระเบียบต่าง ๆ ซึ่งมีผลให้เกิดอุบัติเหตุได้
2. บทลงโทษหรือค่าปรับยังไม่เหมาะสม ทำให้มีการฝ่าฝืนก้ำจราจร หรือ กฎระเบียบต่าง ๆ อยู่เสมอ

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

3. การที่กฎหมายมิได้กำหนดเพศ อายุสูงสุดของผู้ขับขี่ รวมทั้งการศึกษาขั้นต่ำของผู้ขับขี่ยานพาหนะ ถึงแม้ว่าผู้ขับขี่จะสอบผ่าน และได้รับใบอนุญาตขับขี่มาแล้ว ก็อาจทำผิดกฎจราจร และทำให้เกิดอุบัติเหตุได้
4. การขาดการกวดขัน จับกุม หรือยังไม่จริงจังหรือเข้มงวดในการพิจารณาดำเนินคดีหรือจับกุม ผู้กระทำผิด เป็นสาเหตุให้ขับรถหรือใช้รถใช้ถนนอย่างเสรี ตามอำเภอใจ ซึ่งมักทำให้เกิดอุบัติเหตุ

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

การป้องกันอุบัติเหตุในการจราจรทางบก

อุบัติเหตุในการจราจรทางบก สามารถป้องกันได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านบุคคล
2. ด้านสิ่งแวดล้อม
3. ด้านกฎหมาย

การป้องกันด้านบุคคล การป้องกันอุบัติเหตุในการจราจรทางบกด้านบุคคลนั้น ควรพิจารณาในเรื่องสุขภาพ การศึกษา และความปลอดภัยในการขับขี่ การโดยสาร และการเดินเท้า ซึ่งมีวิธีการป้องกันดังต่อไปนี้

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

1. **เรื่องสุขภาพ** ผู้ขับขี่รถ ผู้โดยสารและผู้เดินเท้า ควร มีสภาพร่างกาย และจิตใจที่ แข็งแรงสมบูรณ์ และเป็น ปกติอยู่เสมอ ทั้งในช่วงก่อน เดินทาง ขณะเดินทาง และ หลังการเดินทาง

2. **การศึกษา** การป้องกันอุบัติเหตุที่สำคัญประการ หนึ่งคือ การศึกษาหาความรู้และการถ่ายทอด หรือ ให้ความรู้แก่ทุกคน ในเรื่องความปลอดภัยใน การจราจร การจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษา การอบรมมารยาทในการขับขี่รถยนต์ยาน แก่ผู้ใช้ ยนต์ยาน ผู้โดยสาร และผู้เดินเท้า การแนะนำ ประชาชน ผู้ใช้รถใช้ถนน ให้รู้จักระมัดระวังในการ เดินทาง

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

3. ความปลอดภัยในการขับขี่
ยวดยานพาหนะ การขับขี่ยวดยาน
พาหนะไม่ว่าจะเป็นรถยนต์
รถจักรยาน รถจักรยานยนต์
รถบรรทุก หรือรถประจำทางก็
ตาม ผู้ขับขี่จะต้องปฏิบัติตามเพื่อ
ความปลอดภัย

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

๑) ข้อควรปฏิบัติขณะเดินทางตามถนน ควรปฏิบัติ ดังนี้

- เดินบนทางเท้าชิดด้านใน แต่ถ้าไม่มีทางเท้า ควรเดินชิดไหล่ทางด้านขวา เพื่อให้เห็นรถที่สวนมา
- สวมใส่เสื้อผ้าสีขาวหรือสีสว่างขณะเดินทางบนถนนกลางคืน เพื่อให้ผู้ขับขี่รถสามารถเห็นได้ชัดเจน
- ไม่วิ่งเล่นหรือผลักรถเพื่อนขณะเดินทางตามถนน

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

- ควรเดินข้ามถนนตรงบริเวณทางข้าม
ได้แก่ ทางม้าลายสะพานลอย และก่อน
ข้ามถนนมองถนนให้แน่ใจ โดยมอง
ขวา มองซ้าย มองขวา ว่าปลอดภัย
แล้วจึงข้าม

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

๒) ข้อควรปฏิบัติขณะเดินทางด้วยรถโดยสารประจำทางหรือรถไฟ
ควรปฏิบัติ ดังนี้

- ยืนคอยรถโดยสารต่าง ๆ ที่ป้ายหยุด
รถโดยสารบนทางเท้าและห่างขอบทาง
เข้าไปด้านใน
- ถ้าเป็นรถไฟฟ้าควรยืนรอหลังเส้นเหลือง
ที่พื้นชานชลา

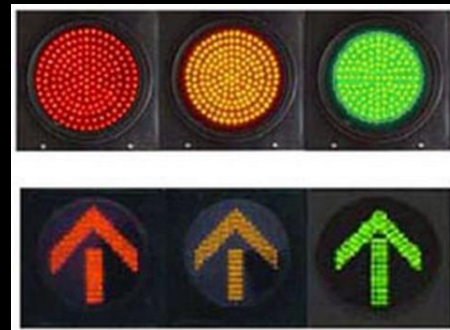
อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

- เมื่อรถโดยสารมาจอดขิดขอบทางและจอดสนิท ควรรอให้ผู้โดยสารลงจากรถก่อน แล้วจึงขึ้นไป
- ขึ้นหรือลงรถให้เป็นระเบียบ ไม่ควรผลักกัน
- เมื่อขึ้นรถแล้ว ควรหาที่นั่ง แต่ถ้ารถไม่มีที่ว่าง ควรจับราวหรือพนักพิงให้มั่นคง
- ไม่ควรยืนใกล้ประตูรถหรือยื่นห้อยโหนอยู่ที่ประตูรถ

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

- ถ้าพบคนชรา ควรให้คนชราขึ้นรถก่อน หรือลุกให้นั่ง
- ถ้าต้องการลงจากรถโดยสารควรกดเครื่องให้สัญญาณกับพนักงานขับรถแล้วไปยืนคอยที่ประตูรถ
- ลงรถเมื่อรถจอดชิดขอบทางและหยุดสนิทก่อน
- ถ้าโดยสารรถไฟหรือรถไฟฟ้า ห้ามลงไปบนรางรถไฟ

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

๓) ข้อควรปฏิบัติในการขับขี่รถ ควรปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรเพื่อความปลอดภัย

๑ สัญญาณไฟ เป็นสัญญาณที่ใช้ควบคุมการจราจรโดยมีโคมสัญญาณอย่างน้อย ๓ ดวง คือ สัญญาณสีแดง สีเหลืองอำพัน และสีเขียว ซึ่งแต่ละดวงมีความหมาย ดังนี้

สีแดง	หมายถึง	รถทุกคันต้องหยุด
สีเหลืองอำพัน	หมายถึง	รถทุกคันเตรียมจะหยุด
สีเขียว	หมายถึง	รถทุกคันผ่านไปได้

อุบัติเหตุจากการเดินทางทางบก

- (๒) สวมหมวกกันน็อกและคาดเข็มขัดนิรภัยขณะขับซึ่รถ
- (๓) ให้สัญญาณมือหรือสัญญาณไฟเลี้ยวก่อนเลี้ยวทุกครั้ง
- (๔) ไม่ขับซึ่ตัดหน้าคันอื่นอย่างกระชั้นชิดหรือแข่งสวนเลน
- (๕) ไม่ดื่มสุรา หรือเสพสารเสพติดขณะขับซึ่รถ

